

національний університет». №148, 2013. С. 15-16.

3. Про соціальне підприємництво: веб-сайт.
URL: <http://www.socialbusiness.in.ua/index.php/baza-znan/biblioteka> (дата
звернення: 05.03.2024)

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Митник Н.В.

*Науковий керівник : Богацька Н.М., к.е.н., доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно- економічного університету*

У сучасних умовах все більшої актуальності набуває питання залучення соціального підприємства та комерційних структур до вирішення соціальних проблем та підвищення соціальної відповідальності суб'єктів господарювання. Це пов'язано з розумінням того, що визначення головною метою отримання та максимізація прибутку не забезпечує довгострокового функціонування підприємств. Адже в умовах ринкової економіки задовольняти суспільні інтереси та сприяти вирішенню суспільних і соціальних проблем більше не є обов'язком лише держави. Водночас, залучення бізнес-організацій до такої діяльності вимагає внесення суттєвих змін у сучасні правові та економічні інститути.

Соціальне підприємництво, як і всі види підприємництва, - це діяльність суб'єкта господарювання, яка здійснюється переважно з метою отримання прибутку та на власний ризик [1]. Однак, на відміну від традиційного підприємництва, воно також створюється для вирішення соціальних проблем. Серед багатьох недоліків ринкової економіки в Україні є те, що органи державної влади не мають фінансової та організаційної спроможності самостійно та централізовано вирішувати широке коло соціальних проблем.

Традиційне підприємництво часто не зацікавлене у подоланні цих проблем, а лише у максимізації власного прибутку. Саме тому розвиток соціального підприємництва в Україні є необхідним, а його просування має стати важливою частиною національного плану розвитку. Соціальне підприємництво спрямоване на задоволення потреб та вирішення проблем конкретних груп населення [2]. Наприклад, це підтримка зайнятості осіб з інвалідністю, безробітних та груп ризику. Крім того реформувати та розвивати державні послуги.

Підвищення рівня безробіття призводить до негативних тенденцій в економіці країни та навантаження на державний бюджет, однак дає можливість підприємству підбору найкращих кадрів. Працевлаштування на соціальне підприємство зменшуватиме навантаження на державний бюджет через скорочення виплат по безробіттю, а також забезпечить підвищення рівня конкурентоспроможності своєї діяльності через кваліфікований персонал [3].

Постійно з'являються сектори, які залишаються поза межами загального бізнесу через низьку прибутковість та відсутність належного професійного та кадрового розвитку. Саме ці сектори могли б стати об'єктом уваги соціальних підприємців, що позитивно вплинуло б на вирішення соціальних проблем та допомогло б врятувати місцеві державні фінанси. Враховуючи поточну ситуацію в Україні та її наслідки, соціальне підприємництво є ще більш необхідним для покращення економічної ситуації в країні та, в довгостроковій перспективі, для виведення якості та культури підприємництва на якісно новий рівень відповідно до кращих світових практик ведення бізнесу.

Основною проблемою розвитку соціального бізнесу в Україні є відсутність належної освіти у його засновників. Справжнім показником того, що соціальне підприємництво вкоренилося в Україні, було б об'єднання організацій соціальних підприємців для обміну досвідом та впливу на формування сприятливої державної політики. Тому наступним кроком у вирішенні цієї проблеми є послаблення контролю з боку держави, тобто над малим та середнім бізнесом. В Україні робляться спроби законодавчо визнати термін "соціальне підприємство", але очікуваних результатів поки що не досягнуто. Перш за все, це пов'язано з відсутністю практичного досвіду соціального підприємництва на практиці та низкою інших причин. Наразі такі законодавчі заходи видаються передчасними. Водночас, у 2011 році був поданий проект закону про соціальне підприємництво був поданий, але відхилений на етапі обговорення в Комітеті з питань податкової політики Верховної Ради [4]. Ухвалення законопроекту могло б обмежити дії соціальних підприємців, які все ще перебували в процесі становлення. Крім того, пільговий режим для соціальних підприємств призводить до зловживань як з боку традиційних компаній, так і з боку тих, хто призначає соціальних підприємців. Преференційний режим для соціальних підприємств також призводить до зловживань як з боку традиційних підприємств, так і з боку тих, хто призначає соціальних підприємців.

Основний етап розвитку соціального підприємництва - це не стільки справа держави, скільки ініціативних людей, яким повинні допомагати успішні бізнесмени. Однак не варто забувати і про роль інших впливових факторів, таких як робота ЗМІ та наукових установ. Розвиток соціального підприємництва в нашій країні є одним з можливих варіантів покращення нинішньої складної ситуації. Хоча соціальні підприємці не можуть вирішити всі проблеми, але принаймні можна знайти часткове вирішення соціальних проблем.

Література:

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 URL: № 436- IV <http://zakon.rada.gov.ua/go/436-15>
2. 5 парадоксів соціального підприємництва в Україні: веб-сайт. URL: <http://gurt.org.ua/blogs/Василь%20Назарук/1288/bull/>

3. Богацька Н. Вплив ринку праці на конкурентоспроможність соціального підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-1>

4. Смаглій К. Чи потрібен Україні закон про соціальне підприємництво? веб-сайт. URL: <http://socialbusiness.in.ua/index.php/novyny/v-ukraini/135-chy-potribenukraini-zakon-pro-sotsialne-pidpriemnytstvo>

РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У ВИРІШЕННІ СУСПІЛЬНИХ ПРОБЛЕМ

Пірняк О.С.

*Науковий керівник: Богацька Н. М., к.е.н., доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету*

Соціальне підприємництво – це зростаючий рух, який прагне вирішувати соціальні проблеми за допомогою інноваційних та стійких бізнес-моделей[1]. За своєю суттю соціальне підприємництво передбачає виявлення та вирішення важливих спільних проблем шляхом колективного прийняття рішень і дій[2]. Соціальні підприємці характеризуються своєю пристрасстю до соціальних змін, креативністю у розробці нових рішень і прагненням позитивно впливати на суспільство[3]. Використовуючи силу підприємництва, соціальні підприємці можуть створювати стійкі рішення для деяких найактуальніших соціальних проблем світу.

Є численні приклади успішного соціального підприємництва, яке мало значний вплив на суспільство. Одним із таких прикладів є TOMS Shoes, яка дарує пару взуття потребуючій дитині за кожну продану пару. Іншим прикладом є Warby Parker, яка надає доступні окуляри людям із низьким рівнем доходу та дарує пару окулярів за кожну продану пару. Ці підприємства демонструють потенціал соціального підприємництва для створення інноваційних рішень, які вирішують соціальні проблеми, водночас приносячи прибуток і створюючи робочі місця.

Вплив соціального підприємництва на суспільство є значним. Пропонуючи інноваційні рішення соціальних проблем, соціальні підприємці можуть створювати позитивні зміни у своїх громадах та за їх межами[3]. Соціальне підприємництво також може слугувати каталізатором ширшого соціального та економічного розвитку, створюючи нові можливості для працевлаштування та економічного зростання[2].

Крім того, соціальне підприємництво може допомогти вирішити системні проблеми, такі як бідність, вони створюють робочі місця для людей, які знаходяться в складних життєвих обставинах, таких як особи з інвалідністю, ветерани, безробітні та інші вразливі групи, це сприяє зменшенню бідності та соціальної нерівності, оскільки забезпечує людей засобами до існування та можливістю самореалізації; нерівність і погіршення навколишнього середовища, соціальні підприємства вирішують не лише конкретні проблеми, а й сприяють досягненню глобальних цілей, таких як боротьба зі зміною клімату,